

COREFERAAT “JURIDISCHE VORMGEVING
SAMENWERKINGSVERBANDEN” (CRIJNS,
HAGENDOORN, VAN WIJCK)

Prof. mr Johan Legemaate
VGR, 8 april 2022

Dit onderdeel van het preadvies: 5 subthema's

- Patientenrechten
 - Entiteiten en Governance
 - Medezeggenschap
 - Mededinging
 - Aanbesteding
-
- Van mijn kant: enkele algemene observaties en enkele reacties op de subthema's

Algemeen

- Er zijn enorm veel vormen van samenwerking in de gezondheidszorg, zeer uiteenlopend qua doel, opzet en organisatievorm, intern of transmuraal
- Wat is het doel van samenwerken?: reële meerwaarde, kansen zien, de boot niet willen missen, symbolwerking, imago
- Samenwerken is: deels afstand doen van je eigen autonomie
- Om juridisch grip op samenwerking te kunnen krijgen is het belangrijk te onderscheiden tussen (onder meer):
 1. samenwerking tussen beroepsbeoefenaren (met name: zorgverlening aan een patiënt/ cliënt)
 2. samenwerking tussen zorgaanbieders/ instellingen (zorgverlening, lab-diensten, maar bijv ook gezamenlijke inkoop)
- Verschillende juridische invalshoeken: ad 1 vooral Wgbo en tuchtrecht, ad 2 vooral Wkkgz

Preadvies: worden rechten patiënt voldoende beschermd?

- Conclusies auteurs:

- in de basis: ja (Wgbo en Wkkgz)

- normen CTG en Handreiking KNMG c.s. niet eenvoudig toe te passen

- bij samenwerking overstijgt zorgverlening de indiv. gerichte behandelovk

- aandachtspunt: gegevensuitwisseling (ook bij melding calamiteiten)

Reactie

- Onderscheid tussen beroepsbeoefenaren en zorgaanbieders/ instellingen: is voldoende duidelijk wat van elk van de actoren mag worden verwacht? Zouden de koepels en branche-organisaties op dat punt niet actiever moeten zijn?
- Hoe creëren we alignment tussen de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheden van beroepsbeoefenaren en verantwoordelijkheden van de instellingen waarin zij werken?
- Is voldoende duidelijk wat in het geval van formele samenwerking de minimale inhoud van een SLA is? (bijv: wat doet elke partij zelf, en wat doen de partijen gezamenlijk? > art. 7.3 lid 2 UB Wkkgz beetje mager)
- Relevantie samenwerking steeds groter: zou de wetgever daarover dan toch niet iets meer moeten regelen dan het huidige art. 3 Wkkgz gebeurt (“..zodanige toedeling van verantwoordelijkheden, bevoegdheden en afstemmingsplichten..”) > iets meer accent op wetgeving dan op Handreiking KNMG c.s.?
- Houdt het (individueel gerichte) tuchtrecht voldoende rekening met gevolgen toenemende samenwerking?

Preadvies: governance (1)

- Conclusies auteurs:

- stichting is de beste vorm voor samenwerkingsverbanden

- voor samenwerkingsverbanden afspreken hoe de zorginstellingen adequaat toezicht kunnen houden (bijv. door RvT regelmatig te informeren)

- Governance Code Zorg 2022 en Kader Goed Bestuur IGJ scheppen belangrijk kader voor goed bestuur bij samenwerking

← Over ons

Zorg in Salland

Om zorg werkelijk om onze patiënt heen te organiseren, werken we daarom graag samen met de huisartsen en collega zorginstellingen in de regio of gespecialiseerde centra in het land. We zijn - kortom - onderdeel van een vitaal netwerk, waarbinnen we de zorg samen met de patiënt zo goed mogelijk en op de juiste plek organiseren. Die netwerksamenwerking in de zorg in en om Salland willen we de komende jaren verder versterken.

Salland United

In het bestuurlijk netwerk 'Salland United' hebben bestuurders van diverse zorgorganisaties uit eerste, tweede-derde lijn, ENO en de gemeente Deventer elkaar gevonden. Ook het Deventer Ziekenhuis maakt deel uit van deze nieuwe samenwerking. Ambitie is om Salland te ontwikkelen tot de de gezondste regio met de gelukkigste inwoners in 2025. Deze transformatieve opgave vraagt om een vitale zorginfrastructuur in de regio. Hiervoor moeten we een beweging in gang zetten waarin we met elkaar werken van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag.

Concreet worden er programma's ontwikkeld [op basis van vijf ambities](#):

- [vergroten van de inzet op preventie](#)
- versterking van de eigen regie en zelfredzaamheid van ouderen
- de optimalisatie van de inzet van professionals
- de juiste zorg op de juiste plek organiseren
- technologie als katalysator implementeren.

Reactie

- (Verschillende rechtspersonen binnen een concern versus samenwerking tussen separate partijen)
- Niet te veel focussen op 'Entiteiten'-discussie: veel samenwerkingen zijn informeel van aard en opzet (hooguit: samenwerkingsovk), maar roepen ook dan al allerlei governancevragen op
- Neemt instelling deel aan andere (gezamenlijke) rechtspersoon, dan intern toezicht goed regelen (personele unies RvT's? bestuurder instelling in RvT gezamenlijke rechtspersoon)
- Specificatie rol RvT: focus niet alleen op besluiten met grote financiële gevolgen, maar ook op waardenniveau: draagt samenwerking bij aan doel organisatie?
- Denken over rol RvT mbt informele en formele samenwerkingen staat nog in de kinderschoenen; Governancecode 2022 noemt enkele malen het begrip 'samenwerkingsverbanden', maar daar blijft het bij
- Hoe operationaliseert de IGJ het toezicht op samenwerkingsverbanden en hoe ziet zij de verhouding tussen intern en extern toezicht?

Preadvies: medezeggenschap

- Conclusies auteurs:

- cliëntenraad moet betrokken worden bij aangaan duurzame+ samenwerking, >duidelijker positie CR dan RvT en OR (art. 3 lid 3 en art. 7 lid 1 onder n Wmcz)

- aard afspraken bedoeld in art. 3 lid 3 Wmcz “enigszins ongewis”

- samenwerkingsverband zelf alleen een CR als het verband kwalificeert als instelling; zo niet, hoe dan de betrokkenheid te regelen van de CR-en van de deelnemende partijen?

- Reactie: vgl multicenter onderzoek > 1 Metc in the lead > Ook mbt CR-en als het gaat om samenwerkingsvorm die niet zelf een instelling is? Of gezamenlijk overleg/afstemming betrokken CR-en? Beter regelen in de Wmcz?

- Mate van betrokken CR op besluiten/ activiteiten samenwerkingsverband?

Preadvies: mededinging

- Auteurs:

- Kwaliteitsafspraken tussen samenwerkende zorgaanbieders zijn zeer wenselijk, daar moet geen mededingingsrisico's oproepen > aanpassing beleid ACM

- Reactie: helemaal mee eens